

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

Til alle kommunalbestyrelser

Undervisningsministeriet
Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk

Kære kommunalbestyrelse

07-11-2014

Jeg skrev i september 2014 et brev til samtlige kommunalbestyrelser landet over, hvori jeg bl.a. redegjorde for nogle af de nye regler, som følger af folkeskolereformen, der så ud til at volde problemer, eller som har givet anledning til misforståelser. Jeg håber, at det er brugbart for kommuner og skoler.

Jeg er nu blevet opmærksom på endnu et område, hvor der synes at være et behov for, at vi præciserer og forklarer regelsættet. Det drejer sig om, hvilke kvalifikationskrav der stilles i folkeskolen. Jeg vedlægger derfor en vejledning om kvalifikationskrav i folkeskolen, som forhåbentlig kan bidrage til klarhed over reglerne.

På uvm.dk kan der ligeledes findes spørgsmål og svar om reglerne for det undervisende personale i folkeskolen: <http://www.uvm.dk/Den-nye-folkeskole/Lovgrundlag>.

Undervisningsministeriet arbejder i øjeblikket på en relancering af Danmarks læringsportal EMU'en den 1. december 2014 med målgruppeindgang for både lærere, pædagogisk personale, skoleledelser, forvaltninger og forældre. Her vil det være muligt at få inspiration til bl.a. arbejdet med trivsel, ro og klasseledelse, understøttende undervisning og tværfagligt samarbejde. Fra begyndelsen af det nye år vil ministeriet endvidere udgive inspirationsmateriale om understøttende undervisning, som kan hjælpe pædagoger, lærere, skoler og kommuner i arbejdet med i højere grad at gøre pædagogerne til en del af hverdagen i folkeskolen.

Endelig vil jeg igen nævne Undervisningsministeriets læringskonsulenter, som tilbyder vejledning til skoler og kommuner inden for en række temaer i relation til folkeskolereformen samt inklusion og tosprogede, herunder om samarbejdet mellem lærere og pædagoger. Læringskonsulenterne afholder i den forbindelse fire temadage om understøttende under-

visning i december 2014. Se mere om læringskonsulenternes arbejde og temadage her: <http://www.uvm.dk/læringskonsulenterne>.

Med venlig hilsen

Christine Antorini

Vejledning om kvalifikationskrav i folkeskolen

Lærere

Læreren har generel undervisningskompetence på 1.-10. klassetrin, jf. folkeskolelovens § 28, stk. 1. Det betyder, at en lærer (med læreruddannelse) kan varetage undervisningen i alle fag og emner og i den understøttende undervisning.

På 1.-10. klassetrin er det i alle tilfælde læreren, som har ansvaret for, at undervisningen samlet set leder frem mod de faglige mål for fag og klassetrin (Fælles Mål).

Derudover kan en lærer varetage afgrænsede undervisningsopgaver i børnehaveklassen inden for sine kompetencer og kvalifikationer i øvrigt, jf. folkeskolelovens § 29 a.

Pædagoger

Pædagoger og børnehaveklasseledere (med pædagoguddannelse) kan – som hidtil – varetage undervisningen i børnehaveklassen, jf. folkeskolelovens § 29.

Derudover kan pædagoger på alle klassetrin varetage understøttende undervisningsopgaver, jf. folkeskolelovens § 30. Understøttende undervisningsopgaver kan både udføres i forbindelse med undervisningen i fagene, hvor pædagogen har en understøttende rolle i forhold til lærerens undervisning, og i tiden til understøttende undervisning, hvor pædagogen kan varetage undervisningen *alene*.

På 1.-3. klassetrin kan pædagoger endvidere varetage afgrænsede undervisningsopgaver inden for deres kompetencer og kvalifikationer i øvrigt, jf. folkeskolelovens § 29 a.

I folkeskolelovens § 29 a er der ikke skelnet mellem undervisning i fag og emner og understøttende undervisning. Derfor kan pædagoger også på de små klassetrin varetage afgrænsede undervisningsopgaver *alene* i folkeskolens fag og emner.

Opgaverne kan fx bestå i at bistå eleverne med at forstå og løse faglige opgaver, at varetage den praksisorienterede del af undervisningen eller at varetage dele af undervisningen i de praktiske/musiske fag.

Ved afgrænsede undervisningsopgaver forstås, at en pædagog ikke kan varetage undervisningen i et helt fag gennem et helt skoleår *alene*. Denne afgrænsning skal ses i lyset af, at der fortsat stilles krav om, at det er lærerens opgave at sikre, at undervisningen leder frem mod de faglige mål for fag og klassetrin.

Ud over denne afgrænsning er det lagt ud til den enkelte skoleleder at vurdere, hvilke opgaver der svarer til den enkelte pædagog kompetencer og kvalifikationer. Det er med andre ord den pædagogiske leder, der skal træffe den pædagogisk forsvarlige ledelsesmæssige beslutning om fordelingen af opgaver på skolen.

Andre medarbejdere

Andre medarbejdere end lærere og pædagoger, fx pædagogmedhjælpere, som har relevante kvalifikationer, kan varetage understøttende undervisningsopgaver, jf. folkeskolelovens § 30. Understøttende undervisningsopgaver kan både udføres i forbindelse med undervisningen i fagene, hvor medarbejderen har en understøttende rolle i forhold til lærerens undervisning, og i tiden til understøttende undervisning, hvor medarbejderen kan varetage undervisningen *alene*.

Spørgsmålet om, hvornår de understøttende undervisningsopgaver kan afvikles og gennemføres af andre end en lærer, skal tage udgangspunkt i de kompetencer, som de forskellige medarbejdergrupper har. Afgørende i denne sammenhæng er forskellen på lærerens henholdsvis pædagogens og/eller andre relevante medarbejders kompetencer.

Det er fortsat lærerens opgave at sikre, at undervisningen leder frem mod de faglige mål for fag og klassetrin (Fælles Mål), og at der er sammenhæng mellem undervisningen i fag og emner og den understøttende undervisning. Læreren har således en central rolle i planlægningen af såvel undervisningen i fagene som af den understøttende undervisning, jf. folkeskolelovens § 18, stk. 2.

Det er skolelederen, der har det overordnede pædagogiske ansvar for at sikre sammenhængen mellem undervisningen i fag og emner og den understøttende undervisning, jf. folkeskolelovens § 16 a, stk. 2.

Faglærere

Endelig kan der som hidtil ansættes personer med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag efter den såkaldte faglærerordning i folkeskolelovens § 28, stk. 2. Det gælder både for pædagoger og for andre med relevante kvalifikationer.

De pågældende kan i givet fald ikke tillægges generel undervisningskompetence og kan kun undervise i det eller de fag, som de særlige kvalifikationer relaterer til.

Det er ikke i lovgivningen nærmere afgrænset, hvordan det kvalifikationskrav, der er opstillet, nærmere skal forstås. Det er skolens leder, der

skal vurdere, om en ansøger har tilstrækkelige kvalifikationer til at kunne varetage de givne undervisningsopgaver.

Bestemmelsen kan fx finde anvendelse til at ansætte en person med universitetsuddannelse i historie til at undervise i historie eller en snedker til at undervise i sløjd. Tilsvarende kan en pædagog opnå ansættelse som faglærer til varetagelse af et helt fag, hvis skolelederen ud fra en konkret vurdering af pædagogens kvalifikationer vurderer, at pædagogen kan varetage undervisningen som faglærer. Det kunne fx være en musikpædagog i forhold til musikundervisningen eller en idrætspædagog i forhold til idrætsundervisningen.

Det bemærkes, at skolelederen i ansættelsessituationer altid er forpligtet til at ansætte den bedst kvalificerede ansøger.